

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1908. október 29.

226. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy óra . . . 2 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Latkóczy meg a többiek.

Megírták a Latkóczy leleplezésekor, hogy a megindult hajszá okvetlenül az öngyilkosságba kergeti Latkóczyt, — amint hogy be is állott ez a legegyszerűbb leszámolás. Az eredmény olyan bizonyos volt, hogy azt hisszük, akik inszenzárták, szintén eleve erre számítottak. A számítást be is váltotta az a szerencsétlen bukott ember.

Nem azért lehetett pedig ezt előrelátni, mintha az ő cselekedete, vagy az ellene indult fenyegető hadjárat más eredménnyel nem végződhetett volna. Nem mindig a kopóhad győztes, csak akkor, ha az üldözött fut a kopóhad elől. Ha szembeszáll velök és védekezik, úgy még diadalmas lehet, felöklelheti a nyomában lihegő kopó sereget. Ha fut, úgy meg van pecsételve a sorsa.

Latkóczy a leleplezése után nem volt kénytelen futni. Ha van benne jellem és akarat, ha elmékedett volna a maga és a más dolgai felől, így szólhatott volna: Ti vádoltok, hogy én magas állásomban közvetítettem egyetmást, ami törvénybe nem ütközik? No hát igen megtettem. Azt mondjátok, hogy nem szép, hogy korrupt, hogy nem méltó az ország egyik első bírójához?

Ez is igaz. De mutassatok nekem embert, ki befolyását, magas állását, hivatalát ne használja erre. És ha ti tagadnátok ez állításomban rejlő vádat, bizonyítok én. Minden képviselő, vagy legalább is tulnyomó részé kijárássokra és közvetítésekre aknázza ki mandátumát. Minden államtitkár, miniszter kegyeltjeinek, pártosainak a megjutalmazására, politikai egyéb szolgálatok kiegyenlítésére aknázza ki hatalmát és hivatali méltóságát. Aztán meg a korrupcióhoz két ember kell, nemcsak az, aki a protekciót gyakorolja, hanem az is, kinél az a protekció érvényesül.

Én protekció voltam az államtitkárnál, a miniszternél, — ha én bűnös vagyok, amiért protegáltam a ténsurakat, bűnös vagy még bűnösebb az a kegyelmes ur, ki az én protekciómra hajlott, ahelyett, hogy a lelkiismeretére, az igazság szavára, a jog parancsára, az érdemek súlyára hallgatott volna. Én kijártam patikát annak az érdemtelen fiatal pályázónak, aki fizetett, — de a miniszter az én kedvemért mellőzte az érdemeset az érdemtelent.

En bűnös vagyok tehát, — de nem bűnösebb a többinél. Az vethet reám követ csak, aki büntetlen, — büntetlen egy sem lévén, félre nyomomból kopók!

Vagy tán az én hibám, hogy én nem „önzetlenül” protegáltam, nem is a haza és állam érdekének ürügye alatt, hanem pénzért? Beismerem, hogy csunya dolog, komisz dolog, ha az ember már v. b. t. t., kegyelmes ur, hát legalább egy 25.000 holdas latifundiumocskájának kellene lenni. Nekem nincs, — de nem is akarok evvel védekezni, még avval sem,

hogy az én 20 ezer korona évi jövedelmem alig volna elegendő egy külvárosi fiskálisnak, vagy cipőkereskedőnek, de nem elég egy kegyelmes urnak, főleg, ha abból még amaz évtizedek adósságait is fizetni kell, melyek még abban az időben gyűltek a hátamra, mikor nem volt 20 ezer koronám. Még csak azt sem hozom fel, hogy a haza iránti szolgálatokban — választásokra és politikára — költöttem el ama tizezreket, melyek után uzsorakamatot fizetek.

Mindezt én föl nem hozom, beismerem, hogy komisz dolog volt pénzért bocsájtani áruba pártfogásomat, leolvasott, kialakított, nyugtázott obulusokért. És azért ez a komisz mód mégis csak becsületesebb, mint azok cselekedete, akik ugyanezt teszik érdemben, de az önzetlenség szent palástját bocsájtják rá cselekedetükre. Akik e nekik tett szolgálatokat az ország rovására fizetik meg s ezért még hódolatot és köszönetet igényelnek. Ha én, amit tettem, látszólag ingyen teszem, megmaradok a korrekt gentleman, pedig csak ugyanazt tettem most is. Az én cselekedetemnek két oldala van az egyik a protekció maga. Ez lehet erkölcstelen, az országra káros. De ebben senki sem talál kivételt, hiszen a legkorrektebb kegyelmes miniszter is eleget tett kérésnek, tehát az erkölcstelen, az országra károsat — a tényt magát — jóváhagyta, korrektnek elismerte, a maga tényével szankcionálta.

A cselekedetem másik oldala az én felem irányában nyilatkozik meg. Ő engem szolgálatomért megfizetett. Ez maga nem káros az országra és nem erkölcstelen, ha maga a fő tény nem az, mert hisz az illető jól járt mellette, előnyös üzletet csinált. Ha az erkölcstelen, az országra károsat korrektnek minősítettek a magatok hozzájáruló cselekedetével, — nincs jogotok erkölcstelennek bélyegezni azt, a ki nem ártott senkinek, amit az, aki fizetett, szívesen fizetett.

Gyöpre hát kopók! Ha engem pellengére akartok állítani, megyek, mert rászolgáltam, — de ti is jertek velem oda, mert ti sem vagytok különbek, csak kevésbé őszinték! . . .

Ha Latkóczynak van elég ereje és bátorsága így szólni, talán a kopói épp olyat buknak mint ő. De ő futott, nem mert vissza nézni — tehát a biztos halálba futott.

Bizony nem siránkozom a sorsán, — de azt kérdem én, van ennek az országnak olyan bárgyu fia, aki elhiszi, hogy most már ki van irtva, vagy hogy ezután már kevesebb lesz a korrupció?

Korbuly ur tán patikát kmp, vagy étvágyat nyervén, szakszerű felhajtója lesz a hatóságoknak: a közigazgatási bíróságnak is lesz más másodelnöke, de a protekció, a korrupció csak az marad Latkóczy halála után is, mint addig volt, mikor ő még valóságos belső titkos tanácsos volt.

Es a protekció és korrupció bizony ezután is haszonnal fog járni a protektorra s közbenjáróra. Latkóczy bukása s halála tehát nem használ a közügynek, ha meg is érdemlette volna, de nem is érdemlette volna, mert mindaddig, míg többi elvtársai a fertőben nem büntetődnek, igazságtalanság az ő elítélése is.

Persze, persze azt felelhetné erre valaki, hogy nincs minderről szó. Lehet, hogy a korrupció marad, lehet, hogy még sok ilyen bűnös van, — az itt a fontos, hogy a közvélemény sujtó szava érvényesült, a közérkölcstörvénye diadalmaskodott. — Ezt, édes hazám, csak a hipokriták emlegetik. Agyonhajszoltak egy embert, nem azért mert az bűnös volt, hanem mert gyöngébb volt és futott, — mert félt. Szállt volna csak bátran szembe velük, — az erkölcstelen háborodottak szépen, megszonyolva visszavonulnak. Hogy a közvélemény valakit kivégez, nem azt bizonyítja, hogy a kivégzett bűnös volt, hanem csak azt, hogy gyöngébb volt.

. . . Még egyet! Latkóczy ideálisan vallásos volt. Igazi buzgó hívő, vallásos ember. És ime: — ez a buzgó vallásosság nem akadályozta meg az erkölcstelenségek elkövetésében. Sőt talán biztatta még, mert abból a bizonyos hét padló és földcsók bizonyára kijutott volna — talán megkétszerezve — azért is, ha a Korbuly-féle patikácska szerencsésen kijárátódik.

— Hét padlócsók, hét csók a csupasz földre, meg tizenkét gyertya az irgalmasoknak — ha ez vagy az a korrupció cselekedeten sikerül! — Nem gyönyörű teremtése ez a vallásosság virágzófájának?

Mintha minket igazolna ez az eset — minket, akik azt valljuk, hogy az erkölcs fája nem a vallás gyökerén nő, más, egészen más növény az, még csak meg sem erősödik, ha a vallás fájába ojtják.

Lusentius.

Az angol kormány mosakodása. A Wiener Allgemeine Zeitung szerint bécsi angol nagykövetség a közös külügyminisztériumhoz eljuttatta az angol kormánynak azt a nyilatkozatát, hogy távol áll tőle, hogy Ausztria-Magyarországnak Törökországgal közvetlenül folytatandó tárgyalásait megakadályozza. Ha Ausztria-Magyarország ilyen szándékot figyelt volna meg, ez bizonyára csak félreértésen alapulhat, mert az angol kormány a közvetlen tárgyalást, mint amely a béke megővését szolgálja, bizonyára csak elégtétellel üdvözölheti.

Az angol külügyi hivatal a következő kommunikét küldte meg a londoni lapoknak:

„Az osztrák és magyar sajtó ama közlései, amelyek szerint a Törökország és Ausztria-Magyarország közti közvetlen tárgyalások megszakítása Anglia tanácsainak és befolyásainak volna tulajdonítható, alaptalanok. Mindezen tárgyalások folyamán az angol kormány nem szünt meg szem előtt tartani azt, hogy a Tö-

rökország és Ausztria-Magyarország közti közvetlen megegyezés, ha Törökországra kedvező, megkönnyítene az általános rendezést és hogy Törökország hivatott elsősorban annak eldöntésére, vajjon azok a javaslatok, amelyeket neki tesznek, elfogadhatók-e, mert ő a legjobban bírja saját érdekeinek. Anglia eme felfogását Törökország tudomására hozta, miután Törökország értesítette arról Angliát, hogy Ausztria Magyarország vonakodik hozzájárulni a konferenciához, mielőtt Boszniára nézve közvetlen megegyezés nem jön létre.

UJDONSÁGOK.

— **A rappresentanza.** A városi képviselőtestület holnap után pénteken este 6 órakor ülést tart, melynek napirendjét holnapi számunkban közöljük.

— **Elhunyt fiúmei orvos.** A svájci Davosból jelentik, hogy ott tegnap tüdővészben elhunyt dr. Micaich Antal alig 34 éves fiúmei orvos. Micaich dr., ki városunkban általános rokonszenvnek örvendett, néhány hónappal ezelőtt volt kénytelen betegsége miatt itteni orvosi gyakorlatával felhagyni.

— **Egy városatyja hirtelen halála.** Capudi Celso rappresentante, kinek a korzón papirkereskedése van, tegnap este 11 óra után szívizélhűdés következtében hirtelen meghalt itteni lakásán. Capudi egyike volt a legszélsőbb autonomistáknak és neve annyiban is ismeretes volt, hogy a magyar választók kibuktatását célzó fellebbezéseket a választói névjegyzék ellen mindig az ő neve alatt adatta be az autonómpárt.

— **Uj konzulok.** A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a király jóváhagyta, hogy Appelshofeni báró Baum Szilád főkonzul a velencei főkonzulátus vezetésével, Ürményi Ürményi József II-od osztályú főkonzuli címmel felruházott konzul a nizzai konzulátus vezetésével, gróf Folliot de Crenneville-Poutet Henrik konzul a tiffisi konzulátus vezetésével, Trojan Gusztáv konzul a boroszlói konzulátus vezetésével, Ittebei Kiss Miklós konzul az algériai főkonzulátus vezetésével, Koller Hermann konzul a yokohamai konzulátus, végül Hallenburgi Haller Ágoston alkonzul a curitybai konzulátus vezetésével bizassék meg.

— **Martinez apát Rómában.** „A Tengerpart” már hónapokkal ezelőtt megírta, hogy a megüresedett zenggi püspöki állásra Martinez fiúmei apátkanonok a legkomolyabb jelölt. Tényleg az ő kinevezésében állapodott meg Rauch báró horvát bán a magyar kormányval. Ugy látszik azonban, hogy a bécsi nunciatura a horvát ellenzéki intrikát és besugások folytán ellentétes információkat küldött a vatikának; legalább erre vall az a körülmény, hogy Martinez apát most személyesen ment el Rómába hogy a pápai államtitkárnál és esetleg a pápánál kihallgatásra jelentkezék és maga oszlassa el a fenforgó nézeteltéréseket.

— **Horvátországi hírek.** Zágrábról jelentti tudósítónk, hogy a „Hrvatska” ma reggel cikkez a horvát-szerb koalíciónak a kormányhoz való viszonyáról, elmélkedik a nagy-szerb propaganda ellen irányult megrendszabályozásokról és megállapítja, hogy a jelenlegi állapotok közepette még kitartóbban kell hirdetni a jelszót: „Szakadás Magyarországtól.” Opacsányi helységben tegnap letartóztattak egy nagyszerb összeesküvőt Vuktravogics Máté földesgazda személyében.

— **A kikötőből.** Október 28-án érkezett: „Nippon” osztrák gőzös Triesztből üresen, „Pannonia” angol gőzös Newyorkból 1200 hordó olajjal és 40 tonna vegyesáruval.

— **Magántisztviselők tanácsulése.** A Magántisztviselők Országos Szövetsége szombaton és folytatólag vasárnap tartotta meg Budapesten október havi tanácsulését. A Kreutzer Lipót dr. elnöklete alatt tartott tanácsulésen mindenképp foglalkoztak a vasárnapi munkaszünet kérdésével s a szövetség tanács egyhangu határozata szerint a teljes munkaszünet érdekében az akciót teljes eréllyel folytatni fogják. Az ipartörvénytervezet dolgában bejelentésül szolgál, hogy a tervezet megvitatása végett kiküldött kilenc tagu bizottság az egyes fejezetekben külön előadókát jelölt ki s tanácskozást a napokban megkezdte.

Ezután jelentés tétett a szövetség balatonberényi üdülőtelepének forgelmárul, pénzügyi leszámolásáról és arról a sikerről, amely

ezen humánus lézagpótló intézmény működését kísérte. Egész sereg a szolgálati viszonyból származó vitás ügy, segély iránti és közbenjárás célzó kérelem került a tanács elé, amelynek nagyobb része kedvezően intéztetett el.

— **Sztrájk a torpedógyárban és a hajógyárban.** A torpedógyárnak tengeralatti hajókat gyártó osztályában tegnap 150 munkás beszüntetette a munkát, követelvéen egy amerikai származású főszerezőnek elbocsátását, mivel az rosszul bánik a munkássággal sőt hétfőn délután egy munkást arcul is ütött. A tárgyalások a viszály elsímitására ma egész napon át folytak.

A Danubius hajógyárban is részleges sztrájk tört ki tegnap. A fagegmunkáló osztály 40 munkása kijelentette, hogy nem dolgozik egy műhelyben a gyár Fabbro Ferenc nevű munkásával, mivel az az akkordmunkát lényegesen olcsóbban akarta elvállalni mint ők. Ha a konfliktus elsímitása nem sikerül az asztalosmunkásokkal a gyár többi munkásai is szolidaritást vállalnak és szintén sztrájkba lépnek.

— **A „Ferenc Ferdinánd” cirkáló balesete.** Mint nekünk Pólából jelentik, a minap zátonyra került „Ferenc Ferdinánd főherceg” cirkáló hadihajó sérülései sokkal súlyosabbak, mint eleinte hitték. A cirkálót még nem lehetett a száraz bassinba vontatni, mert az el van foglalva. Holnapra már ott lesz a hadihajó, amelynek tatarozása szakértők véleménye szerint legalább hat hétig fog tartani, mert alsó részén egész páncéllapokat kell kicserélni.

— **A gyékényesi határrendőrség.** Somogy megye évnegyedes jelentéséből vesszük ki a következő érdekes részletet:

Mivel nyilvánvalóvá lett több eset után, hogy Magyarországot utlevél nélkül legkönnyebben Gyékényes felé lehet elhagyni munkakeresés ürügye alatt, előterjesztést tett az alispán a belügyminiszternek, hogy Gyékényesen a határszéli kapitányság kirendeltségét állítsa fel. A felterjesztésnek meg is lett az eredménye s ma már a gyékényesi állomáson a határrendőrök őrködnek a titkos kivándorlók és a leánykereskedők szomorúságára.

— **A haditengerészet köréből.** A király kinevezte: Homolatsch Adolf 25. sz. tábori vadászszázalébeli egy évi orvosönkéntest, egyetemes orvostudort ideiglenes minőségű korvettorvossá; elrendelte, hogy Demig Henrik ellentengernagy, Hoch Tivadar haditengerészeti helyi alkalmazásbeli korvettkapitány, Gayer Rüdiger I. oszt. tengerész főhadbiztos, lovag Wachtel Konrad haditengerészeti helyi alkalmazásbeli korvettkapitány a nyugállományba átvétessék.

— **Az olasz király és miss Elkinsz.** Newyorkból jelentik: Most már egészen bizonyos, hogy az abruzzói herceg csakugyan elveszi feleségül Elkinsz szenatorknak a leányát. Beavattottak tudni vélik, hogy az esküvő novemberben lesz Baltimoreban. Erre vall nemcsak az a körülmény is, hogy miss Elkinsz szorgalmasan készül a katolikus hitvallásra való áttérésre, menyasszonyi kelengyéjét már megrendelte, hanem az is e hír alaposága mellett szól, hogy az abruzzói herceg bátyja, Viktor Emánuel olasz király a menyasszonynak egy négyszázezer lira értékű gyémántfüzért rendelt meg nászajándéku. A „Fieramosco” és „Etruria” nevű olasz cirkálóhajók utasítást kaptak, hogy legyenek készenlétben arra, hogy az abruzzói herceget miss Elkinszszel Eutópába való utazásukban kísérjék. Maga a fiatal pár az „Európa” nevű cirkálón fog hazafelé tartani. Az olasz királyt az esküvőn a turini gróf, az abruzzói herceg bátyja fogja képviselni.

— **Tanfolyam analfabéták számára.** Megirtuk nemrég, hogy a helybeli szociáldemokrata párt a közelgő választási reformra való tekintettel szintén tanfolyamot nyit pártívei és a vagyontalan osztály számára az írás és olvasás elsajátítására. A tanítással Ricotti Arrigo városi tanítót bízták meg, kinek a jelentkezettek nagy számára való tekintettel több intelligens munkás segíteni fog. A tanfolyam ma este nyílik meg s három hónapon át minden szerdán és pénteken este 6 órakor fog tartani. Megjegyzendő, hogy olyanok is résztvehetnek az ingyenes tanfolyamon, kik nem tagjai a szociáldemokrata pártnak.

— **Dalmát tartománygyűlési választások.** Zárából jelentik, hogy a tartománygyűlési választások tegnap teljes rendben mentek végbe. Megválasztottak husz képviselőt, köztük hat szerbet, hét horvát nemzeti és hét horvát tiszta jogpártit. A jogpárt programjával, melyet a dalmát tartománygyűlésben eddig csak ketten képviseltek, a következő hét képviselő választott meg: Don Prodam, a párt feje, Drinkovics ügyvéd, Matulina tanító, Mladinov ügyvéd, Vukovics földmivelő, Simunics kereskedő és Kuniasics blattai polgármester. Ez utóbbi a hírhedt Biankini-buktatta ki, aki közel husz esztendő óta képviselte ezt a kerületet.

— **Egy karbidhordó felrobbanása.** Tegnap délután egy messze hallható robbanás csodította a járóelőket a Riva Szápáryn horgonyzó „Budapest” gőzös felé. Az illető gőzsből karbidhordókat raktak ki és ezek egyike a riván a nagy nedvességtől felrobbant szerencsére a robbanás senkiben sem tett kárt. Kivontak a tüzoltók is egy fecskendővel, de dolguk már nem akadt.

— **Ingyenes esti tanfolyam felnőttek számára.** A helybeli m. kir. állami polgári fiúiskola tantestülete folyó évi november hó 3-tól kezdődőleg négy havi időtartamra felnőttek számára ingyenes esti tanfolyamot nyit. Az előadások minden kedden és pénteken este 7-től 9-ig tartanak és kiterjednek a polgári fiúiskola tantárgyaira. A tanítás teljesen díjmentes.

Beiratkozni lehet az iskola igazgatójánál (Áll. iskolaépület, Via Ospedale, I. emelet) f. évi nov. hó 1, 2 és 3-dikán délelőtt 10—12 ig.

Távirat ◀▶ Telefon.

A fővárosi törvény revíziója.

BUDAPEST, okt. 28. A képviselőház pénzügyi bizottsága ma Széll Kálmán elnöklete alatt ülést tartott, melyen Wekerle miniszterelnök, Darányi és Josipovics miniszterek is résztvettek. A költségvetés részletes tárgyalásánál a Budapest fejlesztését célzó kiadásoknál többen felszólaltak a fővárosi törvény revíziója érdekében, mire Wekerle miniszterelnök kijelentette, hogy a választói reform most teljesen abszorbálja a belügyminisztérium tevékenységét s csak az erre vonatkozó munkálatok befejezése után kerülhet sor a fővárosi törvény revíziójára.

Most már a legénység zsoldját is felemelik.

BUDAPEST, okt. 28. Az osztrák delegáció ma délelőtti folytatólagos ülésében a boszniai költségvetéssel foglalkozott. Holnap délelőtt az osztrák delegáció keresztényszocialista tagjai be fogják nyújtani a katonai legénység zsoldjának felemelésére irányuló javaslatot, melyet most már úgy látszik a hadvezetőség is támogat. Azt mondják az osztrák delegátusok, hogy az indítvány nem irányul a magyar delegáció ellen (— értjük mi azt már — A szerk. —), hanem csak azt akarják, hogy a magyar delegáció is foglalkozzék a kérdéssel s hogy a legénység zsoldjának emelése már a legközelebbi költségvetésbe kerüljön bele (!)

Álarcos bankrablók a fővárosban.

BUDAPEST, okt. 28. Páratlanul vakmerő s Oroszországra emlékeztető rablás történt ma itt fényes nappal. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank upesti fiókjának bejáratát ma déli fél tizenkettőkor több álarcos rabló elalotta, elvagták a telefondrótokat és a helyiségbe behatolva, feltartott revolverrel lelővéssel fenyegettek mindenkit aki moccani mer. Azután felszólitották a pénztárost, hogy adja át a Wertheim szekrényben levő pénzt, mire ez 42 ezer korona készpénzt adott át a rablóknak, kik a pénzzel elmenekültek.

A rendőrség a hihetetlen esetben megindította a legszélesebb körű nyomozást.

Sajtóper két újságíró között.

BUDAPEST, okt. 28. Pályi Ede a „Magyar Szó” szerkesztője sajtóper indított Lovász Márton a „Magyarország” szerkesztője ellen utóbbinak egy sértő cikke miatt. Ma volt ez ügyben a tárgyalás. Lovász Márton a bíróság pénzbüntetésre ítélte.

Berlinből megszökött magyar postatiszt.

BUDAPEST, okt. 28. A berlini postagazgatóság ma táviratilag értesítette a budapesti rendőrséget, hogy Detry Hugó magyar származású berlini postatiszt 45 ezer márka elsikkasztása után elszökött Berlinből és valószínűleg Magyarország felé vette útját.

A bosnyák tartománygyűlés.

ZÁGRÁB, okt. 27. Egy idevaló napilap arról értesül, hogy a bosnyák tartománygyűlésnek nyolcvan tagja lesz. És pedig ötvenkét virilistája és huszonnyolc választott képviselője.

A szerb trónörökös harcias nyilatkozata.

LONDON, okt. 27. A „Daily Mail” tudósítója beszélgetést folytatott a szerb trónörökösrel, ki többek között így nyilatkozott:

— Harminc esztendő leforgása alatt Szerbia rendet és biztonságot teremtett az országban és a szerb nép boldog és megelégedett. Harminc esztendei osztrák megszállás után Bosznia népe nyomorult és boldogtalan (?), mert az osztrák adórendszer elnyomta és tönkretette. Én magam részéről nem hiszek a konferenciában. Könnyű dolog a konferenciáról beszélni, de honnan kerüljön elő a kompenzáció? Közben Ausztria-Magyarország megfojt bennünket. Reánk nézve életkérdés, hogy a tengerhez utat kaphassunk. Nem vagyok békebonbó, de ha a hatalmak nem ismerik el, hogy a szerb nép jogait meg kell védelmezni, akkor a béke lehetetlenné válik és nekünk harcolnunk kell.

Óriási tüntetések Prágában. Véres lovasrohamok. Utcái barrikádok.

PRÁGA, okt. 28. Tegnap este megjutak a csehek tüntetései a jelvényt hordó német diákok ellen. A rendőrség nem tanusított kellő erélyt a tüntetők ellen, mivel a tíz nap és tíz éjszakán át tartó állandó szolgálat majdnem halálra fárasztotta. Sok német diákot véresre vertek, az „Arminia” diákegyesület egy tagját halántékon szúrták. A Graben-utcán a tömeg rohamot intézett a német kaszinó épülete ellen, mire a rendőrség segítségére kivonult 70 csendőr és egy zászlóalj gyalogság. A katonaság szuronyrohammal verte vissza a tömeget.

A Szt. István utcában egy súlyosan megsebesített német diákot találtak eszméletlenül a földön.

Prágában eddig 700 csendőrt koncentráltak. Az utcákat lovaság szállta meg.

PRÁGA, okt. 28. Tegnap este a Vencel-téren körülbelül kétezer főnyi tüntető tömeg gyűlt össze, melyet a rendőrség és katonaság szétvert. A Károly-téren igen kritikussá vált a helyzet. A tüntetők szembeszálltak a dragonyosokkal, akik erre kiméletlenül kardlapozva belelovagoltak a tömegbe. Gyilkos hajsza keletkezett, sokan a földre buktak és a lovak patái alá kerültek.

PRÁGA, okt. 28. Este 10 óra körül a tüntetők a Károly-téri sétányon felállított vaspadokból barrikádokat emeltek, tüskés drótokat húztak át az utcán és az utcai gázlámpákat eloltották és összezúzták. A sötétben a dragonyosok nekivágtak a drótoknak és számos lö elbukott, maga alá temetve lovasát. Erre gyalogrendőrség rohanta meg a barrikádokat és a sétányon át véres kardrohammal visszaverle a tömeget. Számátalan sebesülés történt.

Este fél tizenegy órakor az összes főbb közlekedési vonalakat valamint a német középületeket katonaság szállta meg. Az összes börtönök tele vannak letartóztatottakkal. Valószínűleg kihirdetik holnap az ostromállapotot.

Feltűnő letartóztatás Eszéken.

ESZÉK, okt. 28. Az itteni rendőrség tegnap Pruckmayer Károly előkelő eszéki kereskedőt és nejét vétkes bukás miatt letartóztatta és a törvényszék fogházába szállította.

Mészárlás készül az örmények ellen.

KONSTANTINÁPOLY, okt. 28. A syrusi örmény katolikusok ma táviratot küldtek a konstantinápolyi örmény patriarkának, melyben bejelentik, hogy a mohamedán lakosság nagy

mészárlásra készül az örmények ellen. A patriarka ennél fogva sürgős intézkedést és katonai kirendeltséget kért a szultántól.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Magyar Vendéglő

FIUME, Riva Szapáry

(az Ungaro-Croata irodája mellett.)

Kizárólag magyar konyha. Magyar borok. Kőbányai polgári sör.

Havi előfizetők felvétetnek.

Vendégszobák tengeri kilátással.

„DE LA VILLE“

SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM

FIUME, DEÁK-KORZÓ.

Naponta a hírneves

BARCZA JENŐ

kaposvári cigányprimás zenekarának házi-érsénye.

Az átutazó és a helybeli magyarság legnagyobb és legkedveltebb találkozó helye.

TULAJDONOS:

SZENTGYÖRGYI FERENC.

Üzlet-átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Kumin Ferenc urtól a Via Germania 2. sz. alatt lévő

Sport-vendéglőt

átvettem. Kérem a n. é. közönséget, hogy azt a bizalmat, melyet Kumin Ferenc urral szemben tanusított, reám is átruházzni szíveskedjék.

Főtörökvésem oda irányul, hogy kitűnő házikoszt, valamint itatok és kiszolgálásban a n. é. közönséget kielégítek.

Tisztelettel

Hönsch Pál

a Sport-vendéglő tulajdonosa.

Új magyar hentes-üzlet!

Tisztelettel van szerencsém a t. fogyasztó közönség tudomására hozni, hogy Vicolo della Germania 1. sz. alatt, a kászárnya átellenében

hentesáru-üzletet

nyitottam, hol az összes e szaknába vágó cikkeket naponta frissen, a legkitűnőbb minőségben és legolcsóbb árban árusítom.

Cikkeimnek feltétlen tisztaságáról, valamint a legjobb kiszolgálásról előre is biztosítva a n. é. közönséget, kérem nagyrabecsült pártfogását.

Mély tisztelettel

Szathmáry György

hentes m.

Marse L. Fiume

Via Governo (Corso).

Ujonnan érkezett szalma- és nemezkalapok a legelső bel- és külföldi gyárakból. Gyermekek-különlegességek. Panama-kalapok.

Fontos ujtítás!!

Számos család régi óhaja teljesül és a nagyérdemű fogyasztó közönség kénye imét szolgálja

Carlo Frisch

szállító cég
(Via Alessandrina, Jelcich ház)

új vállalata, mely a világhírű

Kőbányai Polgári Serfűző r. t.

palacksőreit mindenkinek lakásába költségmentesen szállítja.

Arusítja:
a világhíres márciusi sört,
a kőbányai barátsört és
a serfűződének különleges, a leghíresebb orvos tanároktól ajánlott gyártmányát, a

„Szent István” védjegyű Dupla maláta sört.

Rendelések, 12 palackot meghaladó mennyiségben, a nap bármely szakában, gyorsan és gondosan teljesíttetnek.

Díjmentes házhoz szállítás!
Kicsinybeni eladás a Via Alessandrina-i raktárhelyiségben.

Naponta frissen töltött palacksörök.

Fontos ujtítás!

Fleischhacker C.

tejcsarnoka

és kávémérése a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

tej, tejföl, túró és vaj
mindenkor frissen.

Tiszta akácméz.

nagyban és kicsinyben. TELFEON 534.

Naponta friss bécsi kolbász.

divatkülönlegességek

igen mérsékelt árak mellett kizárólag

csak VUJA M. cégnél Fiume Via Adamich.

Tessék erről, próbavásárlással meggyőződni!

Nemzetközi Panoráma

Fiume, Deák Corso 38.

(a Deák-szálloda mellett.)

Elsőrangú látványosság:

Eredeti színezett művészi fényképfelvételek.

Érdekes és tanulságos. A tanulmányosság részére fontos és kellemes szórakozás.

E héten a

A Rajna Mainztől Kölnig.

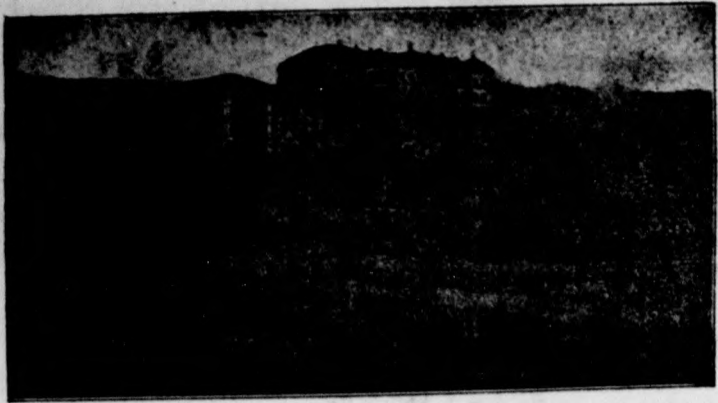
Nyitva reggel 10-től este 10 óráig.

Butorozott szoba

teljes ellátással kerestetik izraelita családnál. Ajánlatok „Fiume” jellige alatt a kiadóhivatalhoz kéretnek.

A serfűző specialitása: Szent István védjegyű Dupla maláta sör.

A serfűző specialitása: Szent István védjegyű Dupla maláta sör.

Az új bérlő által teljesen újjáalakított és kiválóan vezetett
THERAPIA PALACE - CIRKVENICÁBAN
 kitűnő ellátást és kifogástalan kényelmet nyújt mérsékelt áron.
 Villanyvilágítás, házi fürdők, remek fővényű tengeri fürdő, saját tehenészet,
 jéggyár stb. Orvos a házban.

Felvilágosításokkal készséggel szolgál

Az Igazgatóság.

VELENCE

Hôtel Royal Danieli. Elsőrangú ház a Riva Schiavonin. Teljesen újjáalakítva, új fürdő- és toalette-helyiségekkel s remek csarnokkal. Vasuti jegyelárusító és podgyász-szállító iroda a házban.

Grand Hôtel. A Canal Grande legszebb részében, nagy terrasszal, 250 szobával, 30 teremmel, toilette- s fürdő-helyiségekkel. A régi veneczi paloták pazar fényével egyesíti a legmodernebb kényelmet. Kitűnő francia konyha.

Hôtel Regina (Rome et Suisse). Gyönyörű fekvéssel, terrasszal, téli kerttel, olvasó és dohányzó termekkel, a melyek mind a Canal Grandera tekintenek. — Felhuzó. — Villanyvilágítás s gőzfűtés minden szobában. Teljesen újjáalakítva. — Mérsékelt árak. —

Viktoria szálló. Központi fekvéssel, 2 percre a Szt. Márk tértől. 200 szoba. — Olvasó s dohányzó termek. — Felhuzó. — Gőzfűtés s villanyvilágítás. — Elsőrendű étterem. — Igen mérsékelt árak. — Omnibus az állomásnál.

Beaurivage szálló és penzió. A Riva Schiavoni a Doge palota mellett. Teljesen újonnan felszerelve és hosszú tartózkodásokra minden kényelemmel ellátva. — Mérsékelt árak. —

Hirdessen „A TENGERPART” napilapban!

„A Tengerpart” ötödik éve áll fenn és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART” minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell’ Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart” független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztitható, csakis

Schicht szarvasszappanával

tisztítsunk. Ez szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

Első fiumei magyar kárpitos és diszitó

Fiume, via Serpentina 20.
 Vállal a leg egyszerűbbtől a legmodernebb berendezésig minden nemű kárpitos, diszitó és angol bormunkát jutányos árban.
 Szives pártfogást kér **Garami József.**
 a budapesti Steinschneider udv. szállító cég volt munkavezetője.

TIROLESE VENDÉGLŐ

Fiume, Corso az Adamich térrel szemben.
 Kitűnő ételek és italok a nap minden szakában. Remek halak
 Az idegenek találkozó helye.

ROYAL SZÁLLÓ FIUME

Via Andrassy, — Telefon 121 sz.
 Központi fekvésű, elsőrangú új családi szálloda a villamos vasut mentén. Villamos világítás, lift, fürdőszobák stb. stb.

„Table D’Hôte külön asztalokon.
 HEIM F. 20 éven át a fiumei Deák-szálló tulajdonosa.

TELEFON.

Megnyitási jelentés!

Bátorkodom a n. é. közönség szives figyelmét felhívni pénteken f. hó 23 az „Adria” palotában (Via della Sanità) megnyiló

Élelmicikk

üzletemre, és van szerencsém jutányos árak mellett ajánlani legjobb minőségű prágai, kassai és Westphali sonkát, magyar és veronai szalámit, bel- és külföldi felvágottakat, különleges kolbász féléket, mindennemű csemege sajtokat, tejjel hízalt vágott baromfit, (Poulardokat) valamint válogatott minőségű gyarmatárukat, és különféle déli gyümölcsöket.

Különös figyelembe ajánlom a Gerbeaud (Kugler) féle süteményeket, bonbonokat, és tejszokoládét.
 Nagybecsű pártfogást kér kiváló tisztelttel

HORVÁTH LAJOS.

FIUME ADRIA-PALOTA.

NEW-YORK

áruház

FIUME, Via Andrassy I. sz.

az általánosan elismert legolcsóbb bevásárlási forrás férfi és női divatcikkek és rövidáruban.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

Iroda: Ürményi-tér 6. — Telefon szám 22.
 Jéggyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 májlika palackot tartalmazó eredeti ládákból érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákból

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

Pálma-Hajviz

a legjobb szer korpa és hajhullás ellen.

Kapható **CSIZMÁS DEMETER**

fiumei első magyar fodrásznál

Via Adamich 2. sz. (az Europa szálló közelében).

és minden drogériában és fodrászüzletben

Első fiumei magyar szobafestő és fénymázoló.

Vállal minden e szakmába vágó munkát a legjutányosabb árak mellett. Szigorú pontosság s kiváló szakértelem.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

ALTBERGER IGNÁCZ.

Fiume, Via Sanità Adria Palota.

TELEFON 923.